

เอกสารประกอบการเรียน

ภูมิศาสตร์ประเทศไทย

รายวิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21101

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เล่ม 1

ลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

จัดทำโดย

นางปิยนถ วัฒนสาครศิริ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

กระทรวงศึกษาธิการ

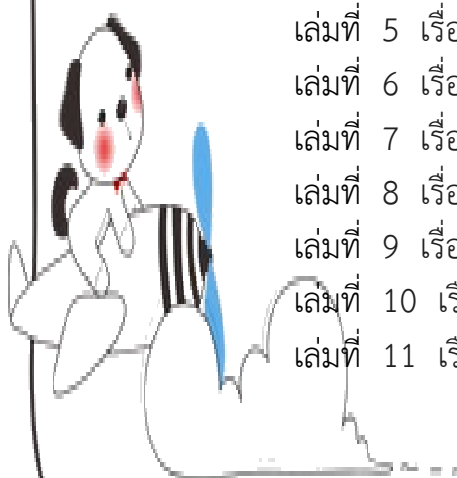
คำนำ

เอกสารประกอบการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทย
รายวิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มนี้
เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา
ทักษะกระบวนการเรียน เจตคติที่ดีต่อการเรียนของนักเรียน โดยจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้จะพยายามจัดให้เหมาะสมกับ
นักเรียนแต่ละคนหรือความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน ครูจะเน้น
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ของวัฏจักรการเรียนรู้ โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

เอกสารประกอบการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทย รายวิชา
สังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 11 เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ 1 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย
- เล่มที่ 2 เรื่องภูมิประเทศภาคเหนือ
- เล่มที่ 3 เรื่องภูมิประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- เล่มที่ 4 เรื่องภูมิประเทศภาคกลาง
- เล่มที่ 5 เรื่องภูมิประเทศภาคตะวันออก
- เล่มที่ 6 เรื่องภูมิประเทศภาคตะวันตก
- เล่มที่ 7 เรื่องภูมิประเทศภาคใต้
- เล่มที่ 8 เรื่องลักษณะภูมิอากาศของประเทศไทย
- เล่มที่ 9 เรื่องทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย
- เล่มที่ 10 เรื่องลักษณะสังคมของประเทศไทย
- เล่มที่ 11 เรื่องประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศไทย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
คำรับรอง.....	ข
สารบัญ.....	ค
คำชี้แจงการใช้เอกสารประกอบการเรียน.....	1
แผนภูมิลำดับขั้นตอนการใช้เอกสารประกอบการเรียน.....	2
สาระสำคัญ.....	3
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	4
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....	4
สาระการเรียนรู้.....	4
เล่มที่ 1 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย	
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	5
ใบความรู้.....	8
ใบงานที่ 1.....	21
ใบงานที่ 2.....	23
ใบงานที่ 3.....	26
ใบงานที่ 4.....	29
ใบงานที่ 5.....	32
แบบทดสอบหลังเรียน.....	34
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	38
เฉลยใบงานที่ 1.....	39
เฉลยใบงานที่ 2.....	40
เฉลยใบงานที่ 3.....	43
เฉลยใบงานที่ 4.....	46
เฉลยใบงานที่ 5.....	49
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	50
บรรณานุกรม.....	51

คำชี้แจงการใช้เอกสารประกอบการเรียน

เอกสารประกอบการเรียน เรื่องภูมิศาสตร์ประเทศไทย
รายวิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21101 กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เล่มนี้ นักเรียนสามารถศึกษาและเรียนได้ด้วยตนเอง โดยการ
อ่านคำชี้แจงและปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. อ่านคำชี้แจงการใช้เอกสารประกอบการเรียนให้เข้าใจ
ตามขั้นตอน
2. ศึกษาสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการ
เรียนรู้ก่อนเริ่มเรียน
3. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ
4. ศึกษาเนื้อหาสาระ รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
ทางกายภาพของประเทศไทย
5. ทำกิจกรรมตามใบงานที่กำหนดให้
6. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
7. สรุปผลการศึกษาเอกสารจากผลการปฏิบัติกิจกรรม
และผลการทำแบบทดสอบหลังเรียนลงในแบบสรุปผลการเรียน

เอกสารประกอบการเรียน เล่มที่ 1 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

ตัวชี้วัดชั้นปี

มฐ.ส 5.1 ม.1/1 เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (ลูกโลก แผนที่ กราฟ แผนภูมิ) ในการสืบค้นข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพและสังคมของประเทศไทย ทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

สาระสำคัญ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีที่ตั้งอยู่ในซีกโลกเหนือทั้งหมด และมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ ได้แก่ สหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา และมาเลเซีย ซึ่งลักษณะทางกายภาพของประเทศไทยทั้งด้านที่ตั้ง รูปร่าง ขนาด และพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ล้วนส่งผลต่อลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงสังคมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชากรที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย เป็นอย่างมาก

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย
2. นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของประเทศไทยที่ส่งผลต่อลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศไทยได้
3. นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของลักษณะทางกายภาพ พรหมแดนกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชากร

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นักเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

สาระการเรียนรู้

ลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

- พิกัดภูมิศาสตร์ของประเทศไทย
- รูปร่างและขนาด
- เนื้อที่
- อาณาเขตและพรมแดนระหว่างประเทศ
- ลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทย

ลองทำดูนะ...ค่ะ
ไม่ยากเลย

แบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน

เรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพของประเทศไทย
จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อ ก. ข. ค. หรือ ง.
ที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

- ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคใดของทวีปเอเชีย
 - เอเชียตะวันออก
 - เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - เอเชียตะวันตก
 - เอเชียใต้
- ขบถแก้วต้องการเดินทางท่องเที่ยวดินแดนด้ามขวาน ขบถแก้วจะต้องเดินทางไปยังภาคใด
 - ภาคใต้
 - ภาคเหนือ
 - ภาคกลาง
 - ภาคตะวันตก
- ข้อใดหมายถึง “พิกัดทางภูมิศาสตร์” ของประเทศไทย
 - ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 5 - 20 องศาเหนือ
 - เป็นส่วนหนึ่งของคาบสมุทรอินโดจีน
 - จุดใต้สุดอยู่ที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
 - ตั้งอยู่ในซีกโลกเหนือ

4. จงพิจารณาว่าข้อใด **ไม่ใช่** พรมแดนธรรมชาติระหว่างประเทศไทยกับประเทศเมียนมาร์

- ก. เทือกเขาแดนลาว
- ข. เทือกเขาตะนาวศรี
- ค. แม่น้ำเมย
- ง. แม่น้ำสงคราม

5. ช่องเขาที่เป็นจุดรอยต่อระหว่าง 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศกัมพูชา และประเทศลาว ในพื้นที่ด้านจังหวัดอุบลราชธานี ของประเทศไทย มีชื่อเรียกว่าอย่างไร

- ก. สามเหลี่ยมมรกต
- ข. สามเหลี่ยมทองคำ
- ค. สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ
- ง. ช่องแม็ก

6. สะพานมิตรภาพไทย - ลาว ข้ามแม่น้ำโขงมุ่งตรงไปยังนครเวียงจันทน์ ด้านฝั่งประเทศไทยเป็นจังหวัดใด

- ก. จังหวัดนครพนม
- ข. จังหวัดอำนาจเจริญ
- ค. จังหวัดอุบลราชธานี
- ง. จังหวัดหนองคาย

7. ลักษณะภูมิประเทศของภาคใด เป็นเทือกเขาสูงและมีที่ราบหุบเขาสลับอยู่ทั่วไป

- ก. ภาคกลาง
- ข. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ค. ภาคเหนือ
- ง. ภาคใต้

8. จังหวัดใดมีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทย

- ก. จังหวัดเชียงใหม่
- ข. จังหวัดกาญจนบุรี
- ค. จังหวัดนครราชสีมา
- ง. จังหวัดนครศรีธรรมราช

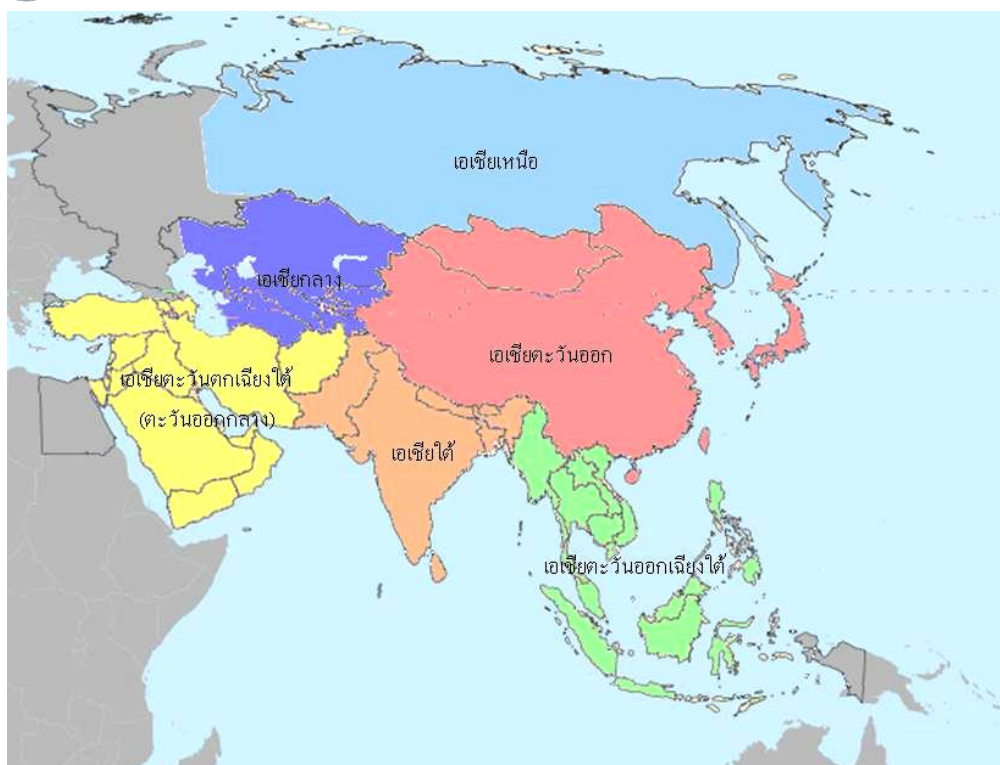
9. ยืนอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงบริเวณจังหวัดนครพนม ฝั่งตรงข้ามของแม่น้ำเป็นประเทศใด

- ก. ประเทศมาเลเซีย
- ข. ประเทศลาว
- ค. ประเทศกัมพูชา
- ง. ประเทศเมียนมาร์

10. ถ้านักเรียนต้องการเดินทางไปพักผ่อนชายทะเลต้องไปจังหวัดใด

- ก. จังหวัดกาญจนบุรี
- ข. จังหวัดอุดรธานี
- ค. จังหวัดเพชรบุรี
- ง. จังหวัดอ่างทอง

แผนที่ทวีปเอเชีย

ที่มาภาพ : <https://picpost.postjung.com/221076.html>

ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พื้นที่ของประเทศเป็นส่วนหนึ่งของคาบสมุทรอินโดจีนและคาบสมุทรมาลายู ขนาบด้วยทะเลจีนใต้และทะเลอันดามัน มีภูมิลักษณะแบบต่าง ๆ แตกต่างกันในแต่ละภาค ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้น มีลมมรสุมพัดผ่าน มีพืชพรรณธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย

พิกัดภูมิศาสตร์ของประเทศไทย

ที่มาภาพ : power point ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อักษรเจริญทัศน์ อจท. หน้า 4

ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์อยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่
5 - 20 องศาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 97 - 105 องศาตะวันออก

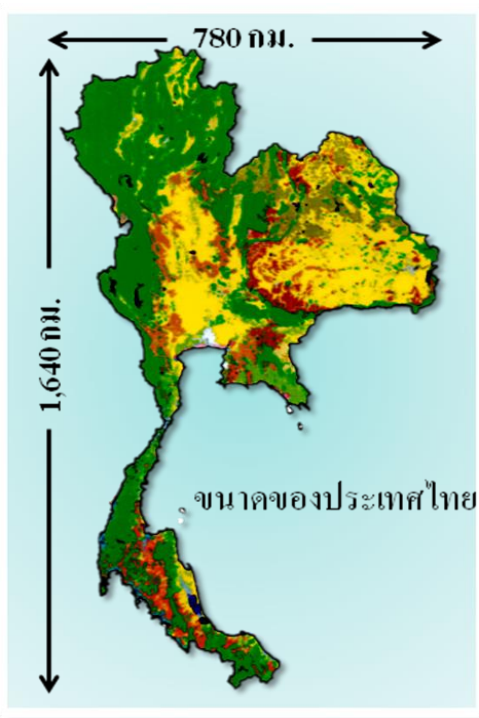
จุดเหนือสุดของประเทศไทย คือ ละติจูดที่ 20 องศาเหนือ
พื้นที่ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

จุดใต้สุดของประเทศไทย คือ ละติจูดที่ 5 องศาเหนือ
พื้นที่ตำบลยะรม อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

จุดตะวันออกสุดของประเทศไทย คือ ละติจูดที่ 105 องศา
ตะวันออก พื้นที่ผาชนะได อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

จุดตะวันตกสุดของประเทศไทย คือ ละติจูดที่ 97 องศา
ตะวันออก พื้นที่ดอยผาตั้ง ตำบลแม่คง อำเภอแม่สะเรียง
จังหวัดอุบลราชธานี

รูปร่างและขนาด

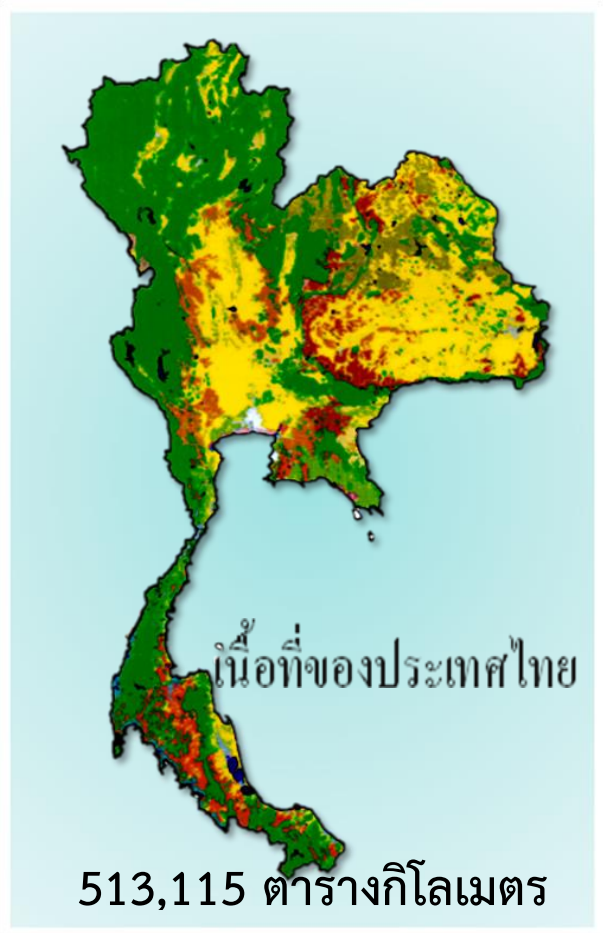
ประเทศไทยมีรูปร่าง
ที่มองเห็นจากแผนที่ มีหลาย
ลักษณะตามจินตนาการของบุคคล
เช่น มีรูปร่างคล้ายขวาน
กระบวยตักน้ำ ช่อดอกไม้ หรือ
หัวช้าง

ที่มาภาพ : power point ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อักษรเจริญทัศน์ อจท. หน้า 5

ความยาวของประเทศ นับตั้งแต่จุดเหนือสุดจนถึงจุดใต้สุด (อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จนถึงอำเภอเบตง จังหวัดยะลา) มีความยาวประมาณ 1,640 กิโลเมตร

ความกว้างของประเทศ ส่วนกว้างที่สุดของประเทศจากด้านตะวันตกไปจรดด้านตะวันออกตามเส้นละติจูดที่ 15 องศาเหนือ (อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ไปจรดพื้นที่อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี) กว้างประมาณ 780 กิโลเมตร

ส่วนที่แคบที่สุดของประเทศ นับจากชายแดนเมียนมา ด้านเทือกเขาตะนาวศรี ไปจรดพื้นที่บ้านวังกั้ว้น ตำบลห้วยทราย อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กว้าง 10.96 กิโลเมตร

ที่มาภาพ : power point ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อักษรเจริญทัศน์ อจท. หน้า 5

ประเทศไทยมีพื้นที่ 513,115 ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองจากประเทศอินโดนีเซียและประเทศเมียนมาตามลำดับ

อาณาเขตและพรมแดนระหว่างประเทศ

พรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน มี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. **พรมแดนธรรมชาติ** ได้แก่ เทือกเขา และแม่น้ำ บริเวณใด ที่มีเทือกเขาเป็นพรมแดนธรรมชาติ จะใช้สันปันน้ำที่ไหลจากยอดเขาเป็นเส้นแบ่ง บริเวณใดมีแม่น้ำเป็นพรมแดนธรรมชาติจะใช้ร่องน้ำลึกที่อยู่กึ่งกลางแม่น้ำเป็นเส้นแบ่ง

2. **พรมแดนเรขาคณิต** เป็นทุ่งโล่ง ไม่มีเทือกเขา แม่น้ำ หรือ คลองเป็นเส้นกำหนดแบ่ง แต่จะใช้เสาคอนกรีตปักบอกเขต ที่เรียกว่า “หลักเขต” บางแห่งอาจมีรั้วลวดหนามกั้น

ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ ดังนี้

1. **ประเทศลาว** เริ่มตั้งแต่บริเวณดินแดนสามเหลี่ยมทองคำ จังหวัดเชียงรายจนถึงจังหวัดอุบลราชธานี พรมแดนธรรมชาติระหว่างประเทศทั้งสอง คือ เทือกเขาหลวงพระบาง เทือกเขาพนมดงรัก แม่น้ำเหือง และแม่น้ำโขง

2. **ประเทศเมียนมาร์** มีชายแดนติดกับประเทศไทย เริ่มตั้งแต่บริเวณสามเหลี่ยมทองคำ จังหวัดเชียงราย ไปจนถึงจังหวัดระนอง ภาคใต้ด้านฝั่งทะเลอันดามัน พรมแดนธรรมชาติระหว่างประเทศทั้งสอง คือ เทือกเขาถนนธงชัย เทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาแดนลาว แม่น้ำรวก แม่น้ำสาย แม่น้ำเมย แม่น้ำสาละวิน และแม่น้ำกระบุรี

3. **ประเทศกัมพูชา** มีชายแดนติดกับประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ช่องบก (สามเหลี่ยมมรกต) จังหวัดอุบลราชธานี ไปจนถึงจังหวัดตราด พรมแดนธรรมชาติระหว่างประเทศทั้งสอง คือ เทือกเขาพนมดงรัก เทือกเขาบรรทัด คลองด่าน คลองลึก

4. ประเทศมาเลเซีย จังหวัดชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย มี 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสตูล จังหวัดยะลา จังหวัดสงขลา และจังหวัดนราธิวาส มีพรมแดนธรรมชาติกั้นอาณาเขตระหว่างประเทศทั้งสอง ได้แก่ เทือกเขาสนกาลาคีรี และแม่น้ำโก - ลกเฉพาะชายแดนด้านจังหวัดสตูล มีรั้วคอนกรีตกันเป็นบางช่วง

ปัญหาชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนใหญ่เป็นปัญหาการลักลอบค้าของหนีภาษี การลำเลียงยาเสพติด การโจรกรรมรถยนต์ การลักลอบหนีเข้าเมืองของคนต่างด้าว บ่อนการพนัน และการประมงทางทะเล เป็นต้น สำหรับชายแดนด้านเมียนมา นอกจากปัญหาข้างต้นแล้ว ยังมีปัญหาชนกลุ่มน้อยที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอีกด้วย

ด่านแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตั้งอยู่บริเวณพรมแดนประเทศไทย - ประเทศเมียนมา
ที่มาภาพ : power point ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อักษรเจริญทัศน์ อจท.
หน้า 6

ลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทย

ลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทย ตามภาคทางภูมิศาสตร์
ซึ่งแบ่งตามโครงสร้างทางธรณีวิทยาและภูมิฐานออกเป็น 6 ภาค
ดังนี้

ที่มาภาพ : http://oss101.ldd.go.th/web_thaisoiling/th_reg.html

ภาคเหนือ

ภาคเหนือ ประกอบด้วยจังหวัด 9 จังหวัด มีเนื้อที่ 93,690 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนต่อเนื่องกันเป็นทิวเขา ระหว่างทิวเขาเป็นหุบเขาและแอ่งที่ราบ ซึ่งมีดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกและตั้งถิ่นฐาน เทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาแดนลาว เทือกเขาถนนธงชัย เทือกเขาผีปันน้ำ และเทือกเขาหลวงพระบาง เทือกเขาเหล่านี้เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำหลายสาย เช่น แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน ซึ่งแม่น้ำเหล่านี้ไหลมารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนแม่น้ำสายสั้น ดังนี้ แม่น้ำกก แม่น้ำอิง แม่น้ำปาย และแม่น้ำขุนยวม แม่น้ำเหล่านี้จะไหลลงสู่แม่น้ำโขง

ที่มาภาพ : power point ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อักษรเจริญทัศน์ อจท. หน้า 8

ยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทย คือ ดอยอินทนนท์ มีความสูง 2,595 เมตรและเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาถนนธงชัย

ภาคกลาง

ภาคกลาง ประกอบด้วย 22 จังหวัด มีเนื้อที่ประมาณ 91,795 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านหลายสาย และมีแนวเทือกเขาบริเวณขอบทางด้านทิศตะวันออกและตะวันตก สภาพพื้นดินมีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีตะกอนแม่น้ำทับถมจนเป็นที่ราบขนาดใหญ่ แม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง และแม่น้ำบางปะกง

ที่มาภาพ : power point ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อักษรเจริญทัศน์ อจท. หน้า 9

ภูมิประเทศภาคกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ
ทำให้เกิดน้ำท่วมขังบ่อยครั้ง

ภาคตะวันออก

ภาคตะวันออก ประกอบด้วย 7 จังหวัด มีเนื้อที่ประมาณ 34,381 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศจะมีแนวเขาทางด้านทิศตะวันออก บริเวณตอนกลางเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล รวมทั้งมีเกาะต่าง ๆ กระจายตัวอยู่ในทุกจังหวัดริมทะเล แม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำตราด เทือกเขาที่สำคัญ คือ เทือกเขาจันทบุรี และเทือกเขาบรรทัด กั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 20 จังหวัด มีเนื้อที่ประมาณ 168,854 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง มีทิวเขาพาดผ่านบริเวณด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ ทางตะวันตกของภาคมีเทือกเขาเพชรบูรณ์และเทือกเขาแดงพาดผ่านกั้นแบ่งเขตระหว่างภาคกลางกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนทางใต้มีเทือกเขาพนมดงรักกั้นเขตกับภาคตะวันตก และกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา เทือกเขาเหล่านี้เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำมูล และแม่น้ำชีซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำโขง บริเวณตอนกลางมีแอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร ซึ่งเป็นแอ่งที่ราบลุ่มแม่น้ำขนาดใหญ่

ที่มาภาพ : power point ภูมิศาสตร์ประเทศไทย อักษรเจริญทัศน์ อจท. หน้า 10

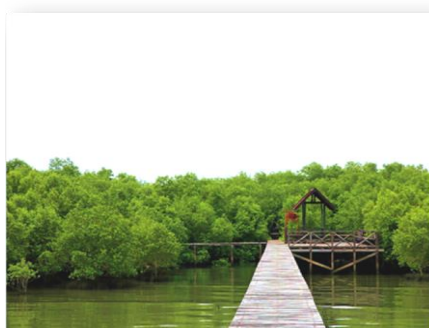
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีเนื้อที่
ใหญ่ที่สุดของประเทศ

ภาคตะวันตก

ภาคตะวันตก ประกอบด้วย 5 จังหวัด มีเนื้อที่ประมาณ 3,679 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงทอดยาวจากเหนือลงใต้สลับกับที่ราบหุบเขาเป็นตอน ๆ เทือกเขาสำคัญ คือ เทือกเขาถนนธงชัย และเทือกเขาตะนาวศรี กั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเมียนมา แม่น้ำสำคัญ คือ แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแควน้อย ซึ่งไหลรวมกันที่แม่น้ำแม่กลอง นอกจากนี้ยังมีแม่น้ำสายสั้น ๆ คือ แม่น้ำเพชรบุรี และแม่น้ำปราณบุรี

ป่าชายเลนแหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี

น้ำตกทีลอซู จังหวัดตาก

ภาคใต้

ภาคใต้ ประกอบด้วย 14 จังหวัด มีเนื้อที่ประมาณ 70,715 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรมอยู่ระหว่างทะเลอันดามันและอ่าวไทย ทางตะวันตกของภาคมีเทือกเขาทอดต่อเนื่องเป็นแนวยาว คือ เทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ต เทือกเขานครศรีธรรมราช ทางตอนใต้มีเทือกเขาสันกาลาศรีกัันระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ส่วนทางตะวันออกเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล มีแม่น้ำสายสั้น ๆ เช่น แม่น้ำชุมพร แม่น้ำตาปี แม่น้ำกระบือ และมีเกาะที่สำคัญได้แก่ เกาะภูเก็ต และเกาะสมุย

แหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราช

ใบงานที่ 1 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

ชื่อ.....ชั้น ม. 1/.....เลขที่.....

คำชี้แจง

นำอักษร ก - ฮ ที่มีข้อความสัมพันธ์กันไปเติมลงในช่องว่าง

- 1. จุดเหนือสุดของประเทศไทย
- 2. จุดตะวันออกสุดของประเทศไทย
- 3. จุดสูงสุดของประเทศไทย
- 4. จุดใต้สุดของประเทศไทย
- 5. ส่วนที่แคบที่สุดของประเทศไทย
- 6. แม่น้ำที่ยาวที่สุด
- 7. จุดตะวันตกสุดของประเทศไทย
- 8. จังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุด
- 9. เกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุด
- 10. จังหวัดที่มีพรมแดนติดต่อกับจังหวัดอื่นมากที่สุด

- ก. ตำบลระม อำเภอบาง
- จังหวัดยะลา
- ข. ดอยผาตั้ง อำเภอแม่สะเรียง
- จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ค. อำเภอแม่สาย จังหวัด
- เชียงราย
- ง. ยอดเขาอินทนนท์ จังหวัด
- เชียงใหม่
- จ. ผาชนะได อำเภอโขงเจียม
- จังหวัดอุบลราชธานี
- ฉ. เกาะภูเก็ต
- ช. จังหวัดขอนแก่น
- ซ. บ้านวังกั้ว ตำบลห้วย
- ทราย อำเภอเมือง จังหวัด
- ประจวบคีรีขันธ์
- ณ. จังหวัดนครราชสีมา
- ญ. แม่น้ำโขง

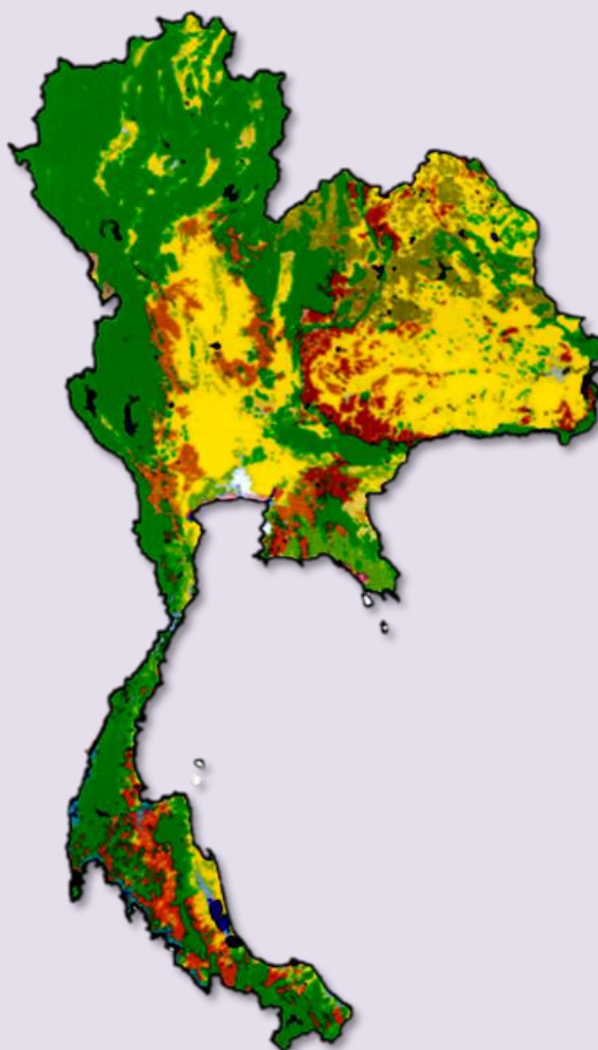

ใบงานที่ 2 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

ชื่อ.....ชั้น ม. 1/.....เลขที่.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสังเกตแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพ
ของประเทศไทย และสรุปลักษณะภูมิประเทศของ
ภูมิภาคต่าง ๆ ลงในแผนผัง

ภาคเหนือ

.....

.....

.....

ภาคใต้

.....

.....

.....

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

.....

.....

.....

ภูมิภาคประเทศ
ในภูมิภาคต่าง ๆ
ของประเทศไทย

ภาคตะวันตก

.....

.....

.....

ภาคกลาง

.....

.....

.....

ภาคตะวันออก

.....

.....

.....

ใบงานที่ 3 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

ชื่อ.....ชั้น ม. 1/.....เลขที่.....

คำชี้แจง

นำชื่อภูมิภาคต่อไปนี้ เขียนลงในช่องว่างที่มีข้อความสัมพันธ์กัน

ภาคเหนือ
ภาคใต้

ภาคกลาง
ภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ภาคตะวันตก

1. เป็นแนวภูเขาหินปูนและหินดินดาน หินกรวด ภูเขาไฟ และหินทราย บริเวณยอดเขา มีลักษณะเป็นเขารูปอู้นี้หรือควง

.....

2. เป็นที่ราบมีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตรที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

.....

3. มีภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรแคบยาว มีภูเขาเป็นสันกลาง

.....

4. มีการวางตัวของเทือกเขาในแนวเหนือ - ใต้ และมีเขตเงาฝนทำให้มีฝนตกน้อย แห้งแล้ง

.....

5. บริเวณขอบด้านตะวันตก และทิศใต้ของภาคเป็นภูเขาและที่ราบสูง มีแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว

.....

6. ภูมิประเทศมีหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่ภูเขาสูง ที่ราบลูกฟูกจนถึงชายฝั่งทะเล และเกาะต่าง ๆ

.....

7. ตอนล่างของภูมิภาคมีการสะสมของตะกอนจากแม่น้ำที่พัดพามาทับถมจนเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ

.....

8. มีพื้นที่ราบระดับความสูง - ต่ำของพื้นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ทำให้การไหลของแม่น้ำคดเคี้ยว ภูมิประเทศเป็นแบบกุดหรือทะเลสาบรูปแอก

.....

9. พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีที่ราบระหว่างภูเขาเป็นเขต
ต้นน้ำที่สำคัญและมียอดเขาที่สูงที่สุดของประเทศ

.....

10. ลักษณะชายฝั่งแบบสะสมตัวของตะกอนดินโคลน และทรายจากแม่น้ำ
และคลื่น เกิดเป็นที่ราบมีหาดทรายสวยงาม มีเกาะชายฝั่งขนาดใหญ่
มีทะเลสาบ

.....

ใบงานที่ 4 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

ชื่อ.....ชั้น ม. 1/.....เลขที่.....

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ให้นักเรียนบอกทำเลที่ตั้งของประเทศไทยให้ถูกต้อง

.....

.....

.....

.....

2. ประเทศไทยมีลักษณะภูมิประเทศเด่น อย่างไรบ้าง ยกตัวอย่าง
มา 3 แบบ

.....

.....

.....

4. ภูมิประเทศเด่นของภาคเหนือ เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. มีการสร้างเขื่อนในภาคตะวันตก เพราะเหตุใด

.....

.....

การสร้างเขื่อนเพื่อวัตถุประสงค์ใด.....

.....

6. ภาคกลางเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

7. ลักษณะภูมิประเทศของภาคใต้มีผลดีต่อประชากรในภูมิภาคนี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

8. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทำการเพาะปลูกไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

9. ถ้านักเรียนต้องการเดินทางไปชมความงามของทะเล หาดทราย
เกาะต่าง ๆ ควรเดินทางไปภาคใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

10. จอห์น นักธรณีวิทยาชาวอเมริกันต้องการเดินทางไปสำรวจภูเขาและ
หุบเขาของประเทศไทยที่เป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสายสำคัญของประเทศ
จอห์นควรเดินทางไปภาคใดของประเทศไทย เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ใบงานที่ 5 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

ชื่อ.....ชั้น ม. 1/.....เลขที่.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสรุปถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของประเทศไทย
เป็นแผนผังความคิด ให้ออกแบบแผนผังพร้อมตกแต่ง
ให้สวยงาม

แบบทดสอบความรู้หลังเรียน

เรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพของประเทศไทย
จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เวลา 10 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อ ก. ข. ค. หรือ ง.
ที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

- ช่องเขาที่เป็นจุดรอยต่อระหว่าง 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศกัมพูชา และประเทศลาว ในพื้นที่ด้านจังหวัดอุบลราชธานี ของประเทศไทย มีชื่อเรียกว่าอย่างไร
 - สามเหลี่ยมมรกต
 - สามเหลี่ยมทองคำ
 - สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ
 - ช่องแม็ก
- ลักษณะภูมิประเทศของภาคใด เป็นเทือกเขาสูงและมีที่ราบหุบเขาสลับอยู่ทั่วไป
 - ภาคกลาง
 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ภาคเหนือ
 - ภาคใต้
- จังหวัดใดมีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทย
 - จังหวัดเชียงใหม่
 - จังหวัดกาญจนบุรี
 - จังหวัดนครราชสีมา
 - จังหวัดนครศรีธรรมราช

4. ชบาแก้วต้องการเดินทางท่องเที่ยวดินแดนด้ามขวาน ชบาแก้วจะต้องเดินทางไปยังภาคใด
- ภาคใต้
 - ภาคเหนือ
 - ภาคกลาง
 - ภาคตะวันตก
5. ยืนอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขงบริเวณจังหวัดนครพนม ฝั่งตรงข้ามของแม่น้ำเป็นประเทศใด
- ประเทศมาเลเซีย
 - ประเทศลาว
 - ประเทศกัมพูชา
 - ประเทศเมียนมา
6. จงพิจารณาว่าข้อใด **ไม่ใช่** พรมแดนธรรมชาติระหว่างประเทศไทยกับประเทศเมียนมา
- เทือกเขาแดนลาว
 - เทือกเขาตะนาวศรี
 - แม่น้ำเมย
 - แม่น้ำสงคราม
7. สะพานมิตรภาพไทย - ลาว ข้ามแม่น้ำโขงมุ่งตรงไปยังนครเวียงจันทน์ ด้านฝั่งประเทศไทยเป็นจังหวัดใด
- จังหวัดนครพนม
 - จังหวัดอำนาจเจริญ
 - จังหวัดอุบลราชธานี
 - จังหวัดหนองคาย
8. ถ้านักเรียนต้องการเดินทางไปพักผ่อนชายทะเลต้องไปจังหวัดใด
- จังหวัดกาญจนบุรี
 - จังหวัดอุดรธานี
 - จังหวัดเพชรบุรี
 - จังหวัดอ่างทอง

9. ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคใดของทวีปเอเชีย
- ก. เอเชียตะวันออก
 - ข. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - ค. เอเชียตะวันตก
 - ง. เอเชียใต้
10. ข้อใดหมายถึง “พิกัดทางภูมิศาสตร์” ของประเทศไทย
- ก. ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด 5 - 20 องศาเหนือ
 - ข. เป็นส่วนหนึ่งของคาบสมุทรอินโดจีน
 - ค. จุดใต้สุดอยู่ที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
 - ง. ตั้งอยู่ในซีกโลกเหนือ

มาดูเฉลยกันเลยนะครับเพื่อน ๆ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพของประเทศไทย

ก่อนเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1		×		
2	×			
3	×			
4				×
5	×			
6				×
7			×	
8			×	
9		×		
10			×	

หลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	×			
2			×	
3			×	
4	×			
5		×		
6				×
7				×
8			×	
9		×		
10	×			

ไฮโย... ทำได้แล้ว

ใบงานที่ 1 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

คำชี้แจง

นำอักษร ก - ฮ ที่มีข้อความสัมพันธ์กันไปเติมลงในช่องว่าง

- ค.... 1. จุดเหนือสุดของประเทศไทย
- จ.... 2. จุดตะวันออกสุดของประเทศไทย
- ง.... 3. จุดสูงสุดของประเทศไทย
- ก.... 4. จุดใต้สุดของประเทศไทย
- ช.... 5. ส่วนที่แคบที่สุดของประเทศไทย
- ญ.... 6. แม่น้ำที่ยาวที่สุด
- ข.... 7. จุดตะวันตกสุดของประเทศไทย
- ฉ.... 8. จังหวัดที่มีพื้นที่มากที่สุด
- ณ.... 9. เกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุด
- ช.... 10. จังหวัดที่มีพรมแดนติดต่อกับจังหวัดอื่นมากที่สุด

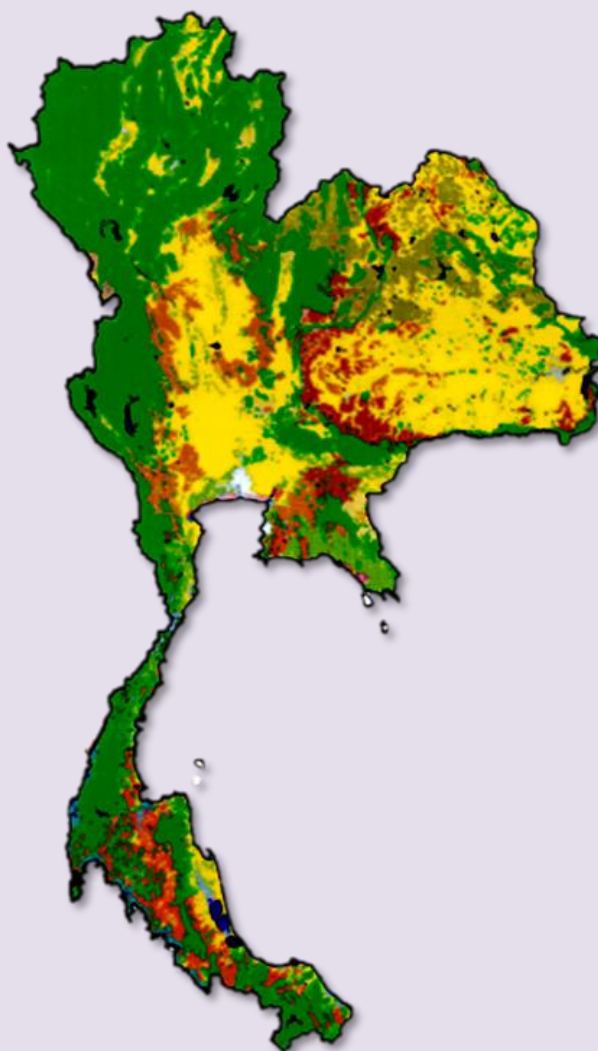
- ก. ตำบลยะรม อำเภอบาง
- จังหวัดยะลา
- ข. ดอยผาตั้ง อำเภอแม่สะเรียง
- จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ค. อำเภอแม่สาย จังหวัด
- เชียงราย
- ง. ยอดเขาอินทนนท์ จังหวัด
- เชียงใหม่
- จ. ผาชนะใต้ อำเภอโขงเจียม
- จังหวัดอุบลราชธานี
- ฉ. เกาะภูเก็ต
- ช. จังหวัดขอนแก่น
- ช. บ้านวังกั้ว ตำบลห้วย
- ทราย อำเภอเมือง จังหวัด
- ประจวบคีรีขันธ์
- ณ. จังหวัดนครราชสีมา
- ญ. แม่น้ำโขง

ใบงานที่ 2 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสังเกตแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย และสรุปลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคต่าง ๆ ลงในแผนผัง

ภูมิประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

ภาคเหนือ

ภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง หุบเขา ที่ราบระหว่างภูเขาสลับอยู่ ลักษณะของเทือกเขาวางตัวในแนวเหนือ - ใต้ เช่น เทือกเขาหลวงพระบาง เทือกเขาถนนชัย เทือกเขาแดนลาว เทือกเขาฝิปันน้ำ เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำ เช่น ปิง วัง ยม น่าน บริเวณที่ราบมีแม่น้ำไหลผ่านมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูก

ภาคใต้

เป็นคาบสมุทร มีเทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ต เทือกเขานครศรีธรรมราช ตอนใต้มีเทือกเขาสันกาลาศรีกั้นประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ฝั่งทะเลทางอันดามันมีเทือกเขาสลับกับที่ราบแคบ ๆ มีชายฝั่งทะเลสวยงาม ฝั่งอ่าวไทยมีที่ราบมากกว่ามีทะเลสาบสงขลา เกาะสมุย เกาะเต่า

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เป็นที่ราบ โคก โนน เนิน มีความลาดชันน้อย ทางตะวันตก ทางใต้มีภูเขาสูงลาดชันมาก มีเทือกเขาล้อมรอบภูมิภาคเกือบทุกด้าน เป็นที่ราบสูง มีเทือกเขาเพชรบูรณ์ เทือกเขาดงพญาเย็น เทือกเขสันกำแพง เทือกเขาพนมดงรัก เทือกเขาภูพาน มีแอ่งโคราช และแอ่งสกลนคร ภูเขาเป็นหินทรายมีแม่น้ำมูล แม่น้ำชี แม่น้ำโขง ดินปนทราย

ภาคตะวันตก

เป็นที่ราบต่อเนื่องมาจากภาคเหนือ ได้แก่ เทือกเขาถนนธงชัย เทือกเขา
ตะนาวศรี เป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำแควน้อย แควใหญ่ มีที่ราบแม่กลอง
ที่ราบเพชรบุรี บริเวณตอนล่างเป็นที่ราบชายฝั่งทะเล

ภาคกลาง

ที่ราบภาคกลางตอนบนอยู่ในอิทธิพลของตะกอนลำน้ำปิง ยม น่าน ทำให้
เป็นที่ราบกว้างขวางมีบึงบอระเพ็ด ที่ราบตอนล่างอยู่ในอิทธิพลของแม่น้ำ
เจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำบางปะกง มีความอุดม
สมบูรณ์ เหมาะแก่การเกษตรกรรม มีประชากรหนาแน่นที่สุด

ภาคตะวันออก

ภูมิประเทศเป็นภูเขา ที่ราบ ที่ราบชายฝั่งทะเล เกาะ ทิศเหนือมีเทือกเขา
สันกำแพง ตอนกลางมีทิวเขาสอยดาว ทิวเขาขุนอิน ทิวเขาชะเมา
ตะวันออกเฉียงใต้มีเทือกเขาบรรทัด มีที่ราบฉนวนไทยอยู่ในเขตจังหวัด
ปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว ที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง เกาะช้าง เกาะกูด
เกาะเสม็ด เกาะลัน

ใบงานที่ 3 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

คำชี้แจง

นำชื่อภูมิภาคต่อไปนี้ เขียนลงในช่องว่างที่มีข้อความสัมพันธ์กัน

ภาคเหนือ
ภาคใต้

ภาคกลาง
ภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ภาคตะวันตก

1. เป็นแนวภูเขาหินปูนและหินดินดาน หินกรวด ภูเขาไฟ และหินทราย บริเวณยอดเขา มีลักษณะเป็นเขารูปอู้นี้หรือควมสตา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เป็นที่ราบมีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตรที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

ภาคกลาง

3. มีภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรแคบยาว มีภูเขาเป็นสันกลาง

ภาคใต้

4. มีการวางตัวของเทือกเขาในแนวเหนือ - ใต้ และมีเขตเงาฝนทำให้มีฝนตกน้อย แห้งแล้ง

ภาคตะวันตก

5. บริเวณขอบด้านตะวันตก และทิศใต้ของภาคเป็นภูเขาและที่ราบสูง มีแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

6. ภูมิประเทศมีหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่ภูเขาสูง ที่ราบลูกฟูกจนถึงชายฝั่งทะเล และเกาะต่าง ๆ

ภาคตะวันออก

7. ตอนล่างของภูมิภาคมีการสะสมของตะกอนจากแม่น้ำที่พัดพามาทับถมจนเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ

ภาคกลาง

8. มีพื้นที่ราบระดับความสูง - ต่ำของพื้นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ทำให้การไหลของแม่น้ำคดเคี้ยว ภูมิประเทศเป็นแบบกุดหรือทะเลสาบรูปแอก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

9. พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน มีที่ราบระหว่างภูเขาเป็นเขตต้นน้ำที่สำคัญและมียอดเขาที่สูงที่สุดของประเทศ

ภาคเหนือ

10. ลักษณะชายฝั่งแบบสะสมตัวของตะกอนดินโคลน และทรายจากแม่น้ำ และคลื่นเกิดเป็นที่ราบมีหาดทรายสวยงาม มีเกาะชายฝั่งขนาดใหญ่ มีทะเลสาบ

ภาคใต้

ใบงานที่ 4 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

คำชี้แจง

ตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ให้นักเรียนบอกทำเลที่ตั้งของประเทศไทยให้ถูกต้อง

ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พื้นที่ของประเทศเป็นส่วนหนึ่งของคาบสมุทรอินโดจีนและคาบสมุทรมาลายู ขนาบด้วยทะเลจีนใต้และทะเลอันดามัน ตำแหน่งพิกัดทางภูมิศาสตร์อยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ 5 - 20 องศาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ 97 - 105 องศาตะวันออก

2. ประเทศไทยมีลักษณะภูมิประเทศเด่น อย่างไรบ้าง ยกตัวอย่างมา 3 แบบ

- มีภูเขาทอดยาวในภาคเหนือเป็นพรมแดนกั้นอาณาเขตประเทศ
- มีทะเลขนานทั้งสองด้าน คือ ทางตะวันออกมีอ่าวไทย ทางด้านตะวันตกมีทะเลอันดามัน
- มีที่ราบกว้างใหญ่ในภาคกลาง บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญ

4. ภูมิประเทศเด่นของภาคเหนือ เป็นอย่างไร

เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนมีดอยอินทนนท์เป็นยอดเขาที่สูงที่สุด เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน ซึ่งไหลมารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา มีกว๊านพะเยาเป็นทะเลสาบน้ำจืด ภูชี้ฟ้า เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามตามธรรมชาติ

5. มีการสร้างเขื่อนในภาคตะวันตก เพราะเหตุใด

เพราะมีภูเขาเป็นหินปูน เป็นต้นน้ำลำธาร ไหลผ่านช่องเขา เช่น
 แควใหญ่แควน้อย กักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตรกรรม ผลักดันน้ำเค็ม
 การสร้างเขื่อนเพื่อวัตถุประสงค์ใด

ผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา และแหล่งท่องเที่ยว

6. ภาคกลางเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ เพราะเหตุใด

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มกว้างขวางมีแม่น้ำหลายสาย เช่น
 แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำป่าสัก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เพราะ
 แม่น้ำพัดพาดินโคลน ททราย ซากพืช - ซากสัตว์มาทับถมกันจนเป็น
 ดินดอน

7. ลักษณะภูมิประเทศของภาคใต้มีผลดีต่อประชากรในภูมิภาคนี้อย่างไร

ใช้ประกอบอาชีพประมง เพราะมีชายฝั่งทะเลทั้ง 2 ด้าน คือ
 ฝั่งทะเลอันดามันและฝั่งทะเลจีนใต้ (อ่าวไทย) ปลูกยางพาราเพราะ
 ฝนตกชุก พื้นที่เป็นที่ลาดเชิงเขาน้ำไม่ท่วมขัง มีทรัพยากรธรรมชาติ
 อุดมสมบูรณ์

8. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทำการเพาะปลูกไม่ค่อยได้ผลเท่าที่ควร
 เพราะเหตุใด

พื้นที่เป็นดินปนทราย ดินทรายไม่อุ้มน้ำ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
 อากาศแห้งแล้ง ป่าไม้ถูกทำลายทำให้ขาดความชุ่มชื้น ประชาชนยังใช้
 วิธีการเกษตรแบบดั้งเดิม

9. ถ้านักเรียนต้องการเดินทางไปชมความงามของทะเล หาดทราย
เกาะต่าง ๆ ควรเดินทางไปภาคใด เพราะเหตุใด

เดินทางไปภาคใต้และภาคตะวันออก เพราะในภาคใต้มีลักษณะ
เป็นคาบสมุทรยาว มีทะเลหาดทรายที่สวยงามเป็นแนวยาว และ
ในภาคตะวันออกมีทะเลและเกาะต่าง ๆ เช่น จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี

10. จอห์น นักธรณีวิทยาชาวอเมริกันต้องการเดินทางไปสำรวจภูเขาและ
หุบเขาของประเทศไทยที่เป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสายสำคัญของประเทศ
จอห์นควรเดินทางไปภาคใดของประเทศไทย เพราะเหตุใด

เดินทางไปภาคเหนือ เพราะภาคเหนือมีภูเขาและหุบเขาทอดตัว
แนวยาว เช่น ทิวเขาแดนลาว ทิวเขาถนนธงชัย ทิวเขาหลวงพระบาง
ทิวเขาผีปันน้ำ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และ
แม่น้ำน่าน

ใบงานที่ 5 เรื่องลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสรุปถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของประเทศไทย
เป็นแผนผังความคิด ให้ออกแบบแผนผังพร้อมตกแต่ง
ให้สวยงาม

(คำตอบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน)

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพของประเทศไทย

ก่อนเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

หลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ผลการประเมิน		
คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ผลต่างของคะแนน (ก่อนเรียนและหลังเรียน)

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. **ตัวชี้วัดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.
- _____. **แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- เคน จันทรวงษ์. **คู่มือเตรียมสอบสังคมศึกษา ม.1**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภูมิบัณฑิต, 2537
- ถวัลย์ มาศจรัส. **นวัตกรรมการศึกษา ชุดเอกสารประกอบการเรียนการสอน**. กรุงเทพฯ :
ธารอักษร, 2546.
- น้อม งามนิสัย. **หนังสือเสริมประสบการณ์ ภูมิศาสตร์1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. สำนักพิมพ์เอมพันธ์ :
กรุงเทพฯ, 2553
- นิชา แก้วพานิช. **เสริมสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.1**. สำนักพิมพ์
เดอะบุ๊คส์ : กรุงเทพฯ , 2548.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. **หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สถาบัน
ราชภัฏพระนคร, 2550.
- เพ็ญสุรัตน์ หอมแย้ม. **คู่มือเตรียมสอบ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1-2-3**. กรุงเทพฯ : บริษัท ไฮเอ็ดพับลิชชิง จำกัด, 2555.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
บริษัท แอน.ที.เพรส. การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.
- วิทยา ปานะบุตร. **คู่มือเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ช่วงชั้นที่ 3 สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา. 2537.
- วิทยา ปานะบุตร. **คู่มือเสริมเสริมทักษะการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรม ม. 1**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนา จำกัด, 2553.
- สมมต สมบูรณ์. **คู่มือการสอน ภูมิศาสตร์ ม.1**. สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช : กรุงเทพฯ.
- สุคนธ์ สิทธิพานนท์. **นวัตกรรมการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
9119 เทคนิควินิตติ้ง, 2551 .
- สุเทพ จิตร์ชื่นแบบฝึกทักษะ. **รายวิชาพื้นฐาน ภูมิศาสตร์ ม.1**. สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช : กรุงเทพฯ
- สุวรรณา ทองอ่อน. **คู่มือเตรียมสอบ สังคมศึกษา ม.1**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภูมิบัณฑิต, 2559.
- สุวิทย์ มูลคำและคณะ. **19 วิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2546.
- สำนักวิชาการและการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทาง
การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
กรุงเทพฯ : กลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ , 2552.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำลี รักสุทธี และคณะ. คู่มือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ใหม่ของกค. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล.กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
บุ๊ค พอยท์, 2545.

